

Č. j.: 73775/ENV/15
V Praze dne 30. listopadu 2015

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle §10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce

„Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 – 2025“

Předkladatel koncepce: Kraj Vysočina
Žižkova 57
587 33 Jihlava

Zpracovatel koncepce: Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.
5. května 1640/65
140 21 Praha 4

Zpracovatelé posouzení: RNDr. Vojtěch Vyhnálek, CSc.
EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice
*(autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace a posudku
ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní
prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení MŽP č. j.:
2721/4692/OEP/92/93, prodlouženo č. j.: 45099/ENV/06,
108951/ENV/10)*

RNDr. Lenka Šikulová
Ekopontis s.r.o.
Cejl 511/43
602 00 Brno
*(držitelka autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona
č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů, č. j.: 45617/ENV/11-1572/630/11)*

Mgr. Pavla Dušková
EIA SERVIS s.r.o.
U Malše 20
370 01 České Budějovice
(držitel osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví dle §19 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j.: 34758-OVZ-32.0-8.9.08 ze dne 19.12.2008, prodloužení č. j.: 47601-OVZ-32.0-22.5.13 ze dne 19.12.2013)

Ing. Alexandra Curnová, EIA SERVIS s.r.o.

Mgr. Alexandra Pribylová, EIA SERVIS s.r.o.

Mgr. Radomír Mužík, EIA SERVIS s.r.o.

Stručný popis koncepce:

Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 až 2025 (dále jen „POH KV“) je dlouhodobým koncepčním dokumentem, jehož účelem je zajištění trvale udržitelného a ekonomicky únosného systému hospodaření s odpady vznikajícími na území Kraje Vysočina (i mimo něj) při dosažení zákonných cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených zákonnými předpisy České republiky. POH KV určuje základní směr v nakládání s hlavními skupinami odpadů, pro které jsou stanoveny zákonné cíle, a to při maximální snaze o dodržení hierarchie způsobů nakládání s odpady, tj. od předcházení vzniku odpadů, přes přípravu k opětovnému použití, recyklaci a jiné využití odpadů po odstranění odpadů. Koncepce je závazná pro všechny původce odpadů v kraji, zejména pak pro obce a města.

Struktura POH KV vychází z platné právní úpravy zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, současně však reflektuje návrh obsahu plánu odpadového hospodářství, který vychází z evropské rámcové směrnice o odpadech.

POH KV se skládá:

- Úvodní
- Analytická část
- Závazná část
- Směrná část

Analytická část hodnotí vývoj odpadového hospodářství v Kraji Vysočina v období působnosti předchozího POH KV, který byl v platnosti od července 2004 na dobu 10 let. Závazná část vychází z nařízení vlády č. 352/2014 Sb. a je doplněna opatřeními specifickými pro území Kraje Vysočina. Směrná část stanoví především síť zařízení, která jsou stěžejní pro dosažení zákonných cílů v oblasti nakládání s odpady. Nedílnou součástí POH KV je Program předcházení vzniku odpadů, který je obsažen ve všech dílčích kapitolách POH KV pro celé desetileté období působnosti POH KV.

Strategické cíle POH KV:

- Předcházení vzniku odpadů a snižování měrné produkce odpadů
- Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí
- Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“
- Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce POH KV, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo příslušnému úřadu, Ministerstvu životního prostředí (dále též jen „MŽP“), předloženo dne 12. 5. 2015. Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce zveřejněno v Informačním systému SEA a rozesláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

Zjišťovací řízení ke koncepci POH KV bylo zahájeno dne 19. 5. 2015 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce Kraje Vysočina. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP213K) a zaslána dotčenému kraji pro zveřejnění na úřední desce. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 18. 6. 2015 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j.: 42059/ENV/15).

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení SEA“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí byl dne 23. 9. 2015 rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 21. 10. 2015 v budově Krajského úřadu Kraje Vysočina. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 26. 10. 2015.

Stručný popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vypracováno v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu a požadavků na jeho rozsah a obsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Proces posouzení vlivů POH KV probíhal formou ex-ante, tj. současně se vznikem samotné koncepce s průběžným zapracováním výstupů ze strategického posuzování vlivů na životní prostředí. Díky tomuto postupu byly veškeré možné významné potenciální negativní vlivy na životní prostředí a lokality soustavy Natura 2000 zachyceny a návrh koncepce byl upraven tak, aby složky životního prostředí a celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a jejich předmět ochrany nebyly významně negativně ovlivněny realizací koncepce.

Základním metodickým východiskem pro zpracování dokumentace vyhodnocení SEA byly:

- Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP 8/2004)
- Metodika vyhodnocení vlivu PÚR a ZÚR na životní prostředí (Krajíček, duben 2014)
- Metodika LCA (Life Cycle Assessment) (ISO 14040, 14044)

Pro identifikaci vlivů na životní prostředí jsou využity „maticové“ hodnotící tabulky, které identifikují potenciální rizika negativních dopadů na jednotlivé složky prostředí.

Při hodnocení jednotlivých cílů, opatření, zásad, nástrojů a činností bylo posouzeno očekávané ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí a při hodnocení byla použita semikvantitativní stupnice zahrnující hodnoty od -2, -1, +1 do +2, včetně 0 a ?).

Potenciální negativní vlivy byly identifikovány u typů činností jako je výstavba zařízení pro nakládání s odpady, a to sběrné dvory, překládací stanice, ZEVO – zařízení na energetické využití odpadů atd., u nichž se předpokládají možné negativní vlivy na obyvatelstvo a ovzduší (hluk a emise z dopravy, emise z energetického využívání odpadu), ovzduší (hluk a emise z dopravy a energetického využívání odpadu), vodu (navýšení zpevněných ploch), zemědělský půdní fond (zábor), faunu, flóru a ekosystémy (zábor volné plochy). Vždy záleží na konkrétním umístění staveb pro nakládání s odpadem.

Na úrovni koncepce byla navržena vhodná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci těchto zjištěných potenciálních negativních vlivů, přičemž další opatření mohou být navrhována postupně při zjištění dalších možných potenciálních negativních vlivů na dalších úrovních plánování nebo projektové přípravy.

Součástí procesu posuzování vlivů koncepce bylo také posouzení vlivu koncepce na území evropsky významné lokality a ptáčích oblastí ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). Na základě tohoto hodnocení lze konstatovat, že posuzovaná koncepce POH KV nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost žádné lokality soustavy Natura 2000.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska byly kromě vyhodnocení SEA také vyjádření k němu podaná a výsledky veřejného projednání.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává postupem podle § 10 g tohoto zákona z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina pro období 2016 – 2025“

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky a podmínky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace Plán odpadového hospodářství Kraje Vysočina na životní prostředí a veřejné zdraví

Část A:

- 1) Při realizaci vybraných projektů uplatnit odpovídající opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví uváděná v kapitole 7 vyhodnocení SEA.
- 2) Při výběru projektů zohlednit problematiku ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, a to zapracováním environmentálních kritérií podle kapitoly 11 vyhodnocení SEA do celkového systému hodnocení a výběru projektů.
- 3) V rámci nových projektů usilovat o snižování emisí všech znečišťujících látek s důrazem na tuhé znečišťující látky v dané lokalitě. Nepřekračovat hygienické limitní hodnoty, tzn. sledovat emisní a imisní zatížení. Před realizací aktivit zajistit odpovídající ochranu veřejného zdraví, v odůvodněných případech zpracovat vyhodnocení zdravotních rizik včetně rozptylové a hlukové studie.
- 4) Při výběru projektů pro nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady přednostně zařazovat kompostování a anaerobní rozklad před energetické využití odpadů tam, kde to je především z hlediska environmentálních a zdravotních rizik možné.
- 5) Při naplňování opatření týkajících se kalů z komunálních čistíren odpadních vod aplikovat na zemědělskou půdu pouze upravené kaly s ohledem na nutriční potřeby rostlin za podmínek stanovených zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s programem použití kalů stanoveným původcem kalů tak, aby použitím kalů nebyla zhoršena kvalita půdy a kvalita povrchových a podzemních vod. Zajistit zavedení technologií hygienizace kalů.
- 6) Před realizací konkrétních záměrů v oblasti nakládání s čistírenskými kaly, směsnými komunálními odpady a vedlejšími živočišnými produkty i biologicky rozložitelnými odpady z kuchyní a stravoven je nutné zpracovat program či programy nakládání s těmito komoditami odpadů vycházející z analýzy současného stavu včetně analýzy zdravotních rizik. Nezbytnou součástí programů musí být i analýza zdravotních rizik pracovního prostředí.

- 7) Při výběru lokalit vhodných pro umístění nových zařízení pro nakládání s odpady zohlednit jejich dopravní dostupnost s cílem minimalizovat rozsah vlivů z vyvolané nákladní dopravy.
- 8) V rámci podpory záměrů typu rekonstrukce zařízení pro spalování směsného komunálního odpadu v teplárnách instalovat takové technologie, které zajistí snížení emisí znečišťujících látek.
- 9) Při nakládání s odpadními oleji, tzn. při dočasném uskladňování a následné manipulaci důsledně postupovat dle schválených metodických postupů (např. odpadní oleje shromažďovat odděleně a zajistit aby následně nebyly znečištěny jinými látkami), dodržovat BOZP – bezpečnost a ochranu zdraví při práci.
- 10) Konkrétní projekty, aktivity či opatření budou uskutečňovány za respektování ochrany zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“), soustavy NATURA 2000 a lokalit výskytu zvláště chráněných druhů včetně obecné ochrany přírody v souladu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Při realizaci konkrétních rozvojových projektů v ZCHÚ je nezbytné vyloučit či minimalizovat možné střety záměrů s předměty a cíli ochrany těchto ZCHÚ.
- 11) Nově budovaná zařízení jak pro energetické využívání odpadů, tak i překládací stanice aj. lze výjimečně umístit do velkoplošného zvláště chráněného území (CHKO) a přírodního parku, a to pouze do průmyslových ploch stávajících nebo navržených v územních plánech obcí. Uvedené projekty dále umísťovat mimo maloplošná zvláště chráněná území (národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace, přírodní památka), prvky územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“), významné krajinné prvky (dále jen „VKP“), a další ekologicky cenné, citlivé ekosystémy.
- 12) Nové záměry lokalizovat primárně mimo zemědělskou půdu, v případě umístění na zemědělskou půdu preferovat půdu v nižších třídách ochrany a současně efektivněji využívat stávající nevyužívané plochy a areály (tzv. brownfields).
- 13) Při realizaci aktivit respektovat ochranu podzemních a povrchových vodních zdrojů. Zařízení pro nakládání s odpady umísťovat tak, aby jejich lokalizací či provozem nedošlo k ovlivnění režimu a kvality podzemních a povrchových vod a nedošlo ke snížení retenční schopnosti území. V odůvodněných případech zpracovat hydrogeologický průzkum, který identifikuje možné ohrožení podzemních vod včetně návrhu opatření k minimalizaci vlivů.
- 14) Při realizaci aktivit minimalizovat zábor a zásah do pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL), především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných.
- 15) Při realizaci nových projektů předcházet znečištění ovzduší vhodnou lokalizací mimo hustě osídlené lokality a následně realizovat vhodná opatření pro ochranu před znečištěním ovzduší a působením hluku (např. protihlukové stěny, pásy zeleně, technickoorganizační opatření apod.)
- 16) Při přípravě a realizaci projektů přednostně volit technologie a techniky, jež jsou pro jednotlivá odvětví definována v BREF dokumentech a na úrovni nejlepších dostupných technik (BAT) dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů.

- 17) Zajistit a zveřejnit opatření pro sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Sledovat vývoj kvality životního prostředí na území Kraje Vysočina dle odpovídajících indikátorů. Návrh indikátorů je uveden v kapitole 9 vyhodnocení SEA. V pravidelných intervalech vyhodnocovat vliv implementace POH KV včetně vlivů na životní prostředí se zveřejňováním souhrnné zprávy. V případě zjištění významných negativních vlivů na životní prostředí provádět průběžnou aktualizaci této koncepce a dodržovat další povinnosti vyplývající z výše uvedeného ustanovení.
- 18) Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení a zveřejnění schválenou koncepcí. Dále zpracuje odůvodnění (tzv. prohlášení) podle ustanovení § 10g odst. 4 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, které bude součástí (přílohy) usnesení zastupitelstva.

Část B. Požadavky a podmínky z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

- 19) Všechny konkrétní činnosti a záměry připravované podle této koncepce s potenciálním vlivem na lokality soustavy Natura 2000 posoudit v procesu dle § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, a to vždy včetně kumulativních vlivů.
- 20) Při přípravě konkrétních činností a záměrů podle této koncepce a při rozhodování o umístění nových zařízení pro nakládání s odpady zohledňovat podmínky ochrany ovzduší, vod, půdy a horninového prostředí a volné krajiny a respektovat vymezení lokalit soustavy Natura 2000. Usilovat o přípravu řešení s minimálním negativním vlivem na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 a v ideálním případě vlivy zcela eliminovat.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.
*ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence*